

Alternativ model for etablering af økonomisk råderum

Med henblik på at understøtte de videre drøftelser i Økonomiudvalget omkring budgetproces for budget 2019 fremlægges alternativ model for, hvordan der kan skabes et samlet økonomisk råderum til politisk prioritering.

Modellen tager, ligesom det oprindelige forslag til etablering af økonomisk råderum, udgangspunkt i nedenstående principper. Det økonomiske råderum skal:

- 1) Minimum være på 50 mio. kr., jf. den økonomiske politik
- 2) Skabes gennem en høj grad af involvering af de decentrale ledere samt MED-organisationen, brugerbestyrelser og andre relevante interessenter
- 3) Være på plads inden sommerferien, så det kan indgå i det administrative/tekniske budgetgrundlag til Økonomiudvalgsmødet i august.

Målet er således en *stærkt involverende proces* der drives mest muligt "*nedefra og op*", som giver *det politiske niveau et grundlag for at prioritere* kommunes samlede økonomi anderledes.

Nedenfor er modellen beskrevet nærmere.

Overordnet fordeling af det økonomiske mål

Det anbefales, at kataloget gøres lidt større end 50 mio. kr., så der er større mulighed for politisk prioritering mellem forslagene. Konkret foreslås 1,5% af servicerammen (ca. 50 mio. kr.) samt 5 mio. kr. på beskæftigelsesindsatser (overførselsudgifter). Beskæftigelsesindsatser medtages, idet regeringen gennem det fælles moderniserings- og effektiviseringsprogram har iværksat en række initiativer som kan nedbringe kommunernes udgifter til beskæftigelsesindsatser – i alt godt 55 mio. kr.

Fordelingen mellem fagudvalg beslutes af Byrådet i marts efter indstilling fra Økonomiudvalget. Administrationen har i sagen anbefalet, at fordelingen sker med udgangspunkt i analyse af de nuværende udgiftsniveauer i forhold til landsplan. Vedlagt er (bilag A) tre beregnede fordelingsmodeller med udgangspunkt i de senest sammenlignelige udgiftsniveauer:

- 1) Relativ fordeling
- 2) Vægtet efter socioøkonomiske indekstal i 3 intervaller (under indeks 90, mellem indeks 90 og 100, over indeks 100)
- 3) Glidende fordeling ud fra socioøkonomiske indekstal

Politisk proces

Ansvar for at skabe råderumskataloget anbefales placeret i Økonomiudvalget, da det er deres ansvar at koordinere budgetprocessen og sikre, at der forelægges i budgetoplæg til 1. behandling i byrådet.

Der foreslås endvidere, at fagudvalgene inddrages i maj i form af orientering og status samt evt. kort drøftelse af hovedtemaerne på eget område.

Administrativ proces

Direktionen varetager den koordinerende rolle for at sikre:

- Ensartethed i metode og afrapportering af forslag,
- Koordinering af evt. bistand til områderne,

- Tværgående perspektiv på økonomien, således at forslag på et område ikke direkte betyder øgede udgifter på et andet område
- Fælles proces for MED-organisation m.m.

Udarbejdelsen af selve råderumsforslagene etableres gennem involvering af de decentrale ledere samt MED-organisation, brugerbestyrelser og andre interessenter, dog koordineret inden for hver fagområde.

Det er således ikke en fuldstændig decentral proces, som det er tænkt i den oprindelige model, hvor der indarbejdes en rammereduktion på ½ % som udmøntes decentralt. Det skyldes flere forhold:

- 1) Virksomhederne (og centrene) får typisk tildelt ressourcer efter meget fast modeller. Derfor skal man også kunne udmønte besparelsen i forhold til de gældende modeller. Fx vil et forslag om at reducere i ledelse på skolerne skulle indarbejdes direkte i den del af skolernes tildelingsmodel som vedrører ressourcer til ledelse. Det påvirker altså alle skolerne og bør derfor også være aftalt i fællesskab af skolerne.
- 2) I andre tilfælde kan det have stor indflydelse på såvel den økonomiske effekt for Slagelse Kommunes (fx afhængig af hvilke typer af "tilbud" vi køber på det takstfinansierede område) som mulighederne for faglig styring af området, hvis ikke virksomhedernes forslag er koordineret og drøftet i fællesskab.
- 3) Både punkt 1 og 2 berører direkte MED-organisationen. Her er vi forpligtet til at sikre tidlig involvering (orientering og drøftelse) i forhold til de konkrete forslag der udarbejdes vedr. effektiviseringer og besparelser. Desuden er vi forpligtet på at involvere i forhold til de personalepolitiske processer. Processen er derfor nød til at være koordineret i forhold til SektorMED på de enkelte områder.

Konkret foreslås derfor følgende:

- Direktionen sikre, at virksomheder samskaber forslagene i relevante faglige områder.
- Centrene kobles på, således at der skabes sammenhæng til det samlede faglige område. Det er særligt relevant på de store myndighedsområderne, hvor pengene jo kommer med den visitation, der foretages i centerets myndighedsafdeling (Sundhed og ældre, Handicap og psykiatri, Børn og familie, specialundervisning, men også af betydning, hvis man gerne vil opprioritere bestemt dele af et fagligt område på tværs af alle virksomheder og centeret.
- Processen tilrettelægges så forslagene kan drøftes lokalt i såvel LokalMED, brugerbestyrelser og andre relevante lokale organer, og tværgående i relevante SektorMED inden det skal godkendes politisk

MED-Proces og proces for øvrige interessenter

Processen med involvering af MED-organisationen designes særskilt i samarbejde med HovedMED inden for rammerne af den gældende MED-aftale.

Involvering af øvrige interessenter aftales i de enkelte områder i dialog med direktionen – med udgangspunkt i den overordnede procesplan.

Tidsplan

Der udarbejdes en detaljeret tidsplan med udgangspunkt i de valg som træffes ud fra ovenstående. Tidsplanen følger i øvrigt den overordnede tidsplan som er foreslået for budgetprocessen. Det betyder dog også, at der tidsplanen er ganske presset, og at den således kun kan gennemføres med den ønskede omfattende involvering, hvis tidsplan og rammer bliver fastlagt i marts.

Bilag A, Modeller til fordeling af råderumsforslag

Sammenligning af 3 modeller til fordeling af effektiviseringsforslag					
Pol. Udv.	Politik område	Serviceudg. B-overslag 2019	Model 1 Ligeligt efter serviceudgifter	Model 2 Fordelt efter nøgletal i vægte (intervaller)	Model 3 Fordelt efter nøgletal i vægte (glidende)
01	Økonomiudvalget	451.488	6.697	5.911	6.161
1.1	Beredskabet	13.734	204	91	105
1.2	Administration	436.325	6.473	5.800	6.034
1.6	Havne	1.429	21	19	22
02	Beskæftigelses- og Integrationsudvalget	11.864	176	158	180
03	Erhvervs-, Plan- og Miljøudvalget	16.088	239	214	244
3.1	Erhvervsservice	11.331	168	151	172
3.2	Turisme	4.757	71	63	72
04	Handicap- og Psykiatriudvalget	427.879	6.347	5.688	6.486
05	Kultur- og Fritidsudvalget	94.579	1.403	1.886	1.574
06	Landdistrikts-, Teknik- og Ejendomsudv.	345.929	5.132	5.645	7.003
6.1	Landdistriktsudvikling	2.887	43	38	44
6.2	Drift og teknik	157.395	2.335	3.139	4.138
6.3	Kommunale ejendomme	185.647	2.754	2.468	2.821
07	Seniorudvalget	653.243	9.690	13.026	11.069
08	Uddannelsesudvalget	1.274.184	18.902	15.413	15.626
8.1	Skole	736.757	10.929	9.794	9.601
8.2	Dagtilbud	302.865	4.493	4.026	4.257
8.3	Produktionsskoler	4.973	74	66	76
8.4	Børn og Unge	229.589	3.406	1.526	1.692
09	Sundheds- og Forebyggelsesudvalget	112.463	1.668	2.243	1.730
9.1	Sundhed og Forebyggelse	112.463	1.668	2.243	1.730
9.2	Medfinansiering	0	0	0	0
10	Miljø-, Plan- og Bæredygtighedsudvalget	14.529	216	286	396
10.1	Miljø og Natur	14.012	208	279	388
10.2	Planlægning og Byggesager	517	8	7	8
	Effektiviseringsforslag fordelt i alt	3.402.246	50.470	50.470	50.470